

bam
bú

Com un
llebrer

Roddy Doyle

Editorial Bambú és un segell
d'Editorial Casals, S.A.

Títol original: *A Greyhound of a Girl*

© 2011, del text, Roddy Doyle
© 2012, de la traducció, Ernest Riera Arbussà
© 2012, d'aquesta edició,
Editorial Casals, S.A.
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
www.editorialbambu.com
www.bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Miquel Puig
Disseny de la coberta: Miquel Puig

Primera edició: setembre de 2012
ISBN: 978-84-8343-210-5
Dipòsit legal: B-12972-2012
Printed in Spain
Impress a Anzos, S.L. Fuenlabrada (Madrid)

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / / 93 272 04 45).

Odiava l'hospital. No suportava haver de caminar per aquells passadissos. Odiava absolutament tot el que hi havia a l'hospital.

Tret d'una cosa. La seva iaia.

Odiava l'hospital però s'estimava la seva iaia.

La Mary O'Hara caminava pel seu carrer, cap a la casa on vivia amb els seus pares i els seus germans. L'autobús escolar l'havia deixada a la cantonada, al peu del turó. El carrer era llarg, recte, i molt costerut, i hi havia uns castanyers enormes i molt vells que creixien a totes dues bandes. Plovia, però la Mary no es mullava gaire, perquè les fulles i les branques dels arbres feien com un sostre damunt seu. De tota manera, la pluja i quedar xop eren coses que capficaven els adults, però no pas la Mary, ni ningú per sota els vint-i-un anys. La Mary en tenia dotze. En tindria dotze vuit mesos més, encara. I llavors seria oficialment el que ella ja se sentia que era: una adolescent.

Arribava a casa a la mateixa hora gairebé tots els dies, i normalment anava amb la seva millor amiga, l'Ava. Però aquell dia era diferent, perquè l'Ava no era amb la Mary. L'Ava se n'havia anat a viure a un altre lloc de Dublín, el dia abans, amb la seva família. Aquell dia, alguns veïns

van mirar per les finestres i van veure la Mary tota sola. Sabien perfectament què havia passat, és clar. Eren gent que es dedicava a mirar per les finestres. Havien vist el camió de mudances davant de casa de l'Ava. Havien vist com la Mary i l'Ava s'abraçaven, i havien vist com l'Ava pujava dalt del cotxe, que se'n va anar tot darrere el camió. Mentre el cotxe avançava lentament carrer amunt, van veure com la Mary feia adéu amb la mà i entrava corrent a casa seva. Potser van sentir el cop de porta. Potser van sentir l'estrèpit dels peus de la Mary pujant les escales, i el gemec de les molles del matalàs de la Mary quan s'hi va deixar caure de bocaterrosa. Segurament no van sentir-la plorar, i de ben segur que no van sentir el soroll molt més tranquil de les molles del matalàs, una estona després, quan la Mary es va adonar que, tot i que tenia el cor trencat, també estava morta de gana. O sigui que es va aixecar i va baixar cap a la cuina i va menjar fins que les barres li van fer mal.

Avui, la Mary caminava sola, turó amunt. Gairebé ja havia arribat. Només quedaven unes quantes cases abans no arribés a la seva. Hi havia un buit entre els arbres, i les gotes de pluja li queien al damunt. Però ella no se'n va adonar, ni li importava gens.

Algú li havia dit una vegada que la gent a qui tallen una cama encara la noten, fins i tot molt de temps després d'haver-la perdut. Senten picor, van per gratar-se, i llavors recorden que ja no hi tenen cama. La Mary se sentia així. Sentia com si l'Ava caminés al seu costat. Sabia que no era veritat, però hi va mirar igualment... i això ho va fer encara pitjor.

La Mary sabia que l'Ava era en alguna banda de Dublín, a només set quilòmetres d'allà. Però si hagués hagut d'actuar en una pel·lícula o en una obra de teatre i li haguessin dit que havia de plorar, hauria pensat en l'Ava i plorar li hauria estat molt fàcil. Sentir ràbia i posar cara d'enrabiada també li hauria estat molt fàcil. La Mary no podia entendre per què la gent es canviava de casa. Era una ximpleria. I no podia entendre per què els pares –els pares de l'Ava– deien «No» quan dues amigues –la Mary i l'Ava– demanaven si podia ser que una d'elles –l'Ava– no canviés de casa sinó que se n'anés a viure amb l'altra amiga –la Mary.

–Vostè no l'hauria d'alimentar, si viu amb nosaltres –va dir la Mary a la mare de l'Ava el dia abans de la mudança–. S'estalviaria una fortuna.

–No.

–Sobretot ara amb la crisi, i tal.

–No.

–Per què no? –va preguntar l'Ava.

–Perquè ets la nostra filla i t'estimem.

–Doncs faci un acte de noblesa i deixi-la quedar –va dir la Mary–. Si de debò, però de debò, se l'estima. No fa gràcia.

–No, ja ho sé –va dir la mare de l'Ava–. Però ho trobo tan tendre.

Aquesta era exactament la mena d'estupidesa que deien els adults. Veien dues amigues de l'ànima aferrades l'una a l'altra, disposades a morir abans que les separen... i deien que ho trobaven molt tendre.

–Suposo que deu pensar que la guerra i la fam són molt tendres, també, oi? –va dir la Mary.

–Ara has estat una mica grollera, Mary –va dir la mare de l’Ava.

–I què –va contestar la Mary.

Era al pas de la porta del carrer de casa l’Ava. Va provar de tancar-la de cop. Però no va poder. Hi havia una catifa espessa al vestíbul, i la part de baix de la porta hi quedava mig encallada. El que va fer, doncs, va ser cridar:

–Patapam!

I se’n va anar d’una revolada a casa seva, on tancar la porta de cop era més fàcil.

–Quina manera de ploure.

Algú havia dit alguna cosa a la Mary. Però no veia a ningú. S’estava tota sola al carrer, just davant de casa seva.

Llavors va veure la dona.

La Mary va pensar que devia haver sortit de darrere d’un arbre.

La dona era vella. No, de fet, no ho era pas. La Mary es va adonar de què passava, de per què aquella dona semblava vella. Ho semblava perquè era antiquada. Duia un vestit que semblava tret d’una pel·lícula vella, una d’aquelles pel·lícules que sempre feien plorar la seva mare. Tenia l’aspecte d’una d’aquelles dones que munyen vaques i escampen palla amb una força. Fins i tot portava unes botes enormes amb uns cordons gruixuts.

Un ocell dalt de l’arbre devia aixecar el vol molt ràpidament, perquè les fulles es van bellugar i van deixar caure un munt d’aigua damunt dels seus caps. La Mary va riure –aquest cop sí que va notar les gotes d’aigua– però la dona no va semblar pas que se n’adonés. No anava molla d’enlloc. Però...

–Déu n’hi do, quina manera de ploure –va dir–. T’han posat molts de deures, eh?

–Com sempre –va dir la Mary.

–I què vol dir, «com sempre», a casa teva?

La Mary va tornar a riure. Aquella dona parlava igual que la seva àvia. Però això va posar-la trista, i enrabiada un altre cop. Ara estava a punt de plorar... o li semblava que ho estava.

–Què tens? –va dir la dona.

–La meva iaia està malalta –va respondre la Mary.

–Ja ho sé prou –va dir la dona.

–Doncs per què ho ha preguntat? –va demanar la Mary.

–Senyor, que n’ets de barruda.

–Què vol dir, això?

–Que ets una joveneta molt descarada –va dir la dona.

–M’ho diu tothom –va fer la Mary–. Que sóc descarada.

Però no és veritat. Només sóc sincera.

–Ben dit, minyona.

La Mary es va tornar a mirar la dona. No era gens vella. Semblava més jove que la mare de la Mary, tot i que era difícil de dir, quina edat tenia la gent gran. La Mary estava segura que no l’havia vista mai abans, aquella dona.

No parlis mai amb desconeguts, li havien dit sempre.

–Però això és una estupidesa –havia dit ella, feia uns quants anys.

–Per què és una estupidesa? –li va preguntar la seva mare.

–Tu coneixies el papa, la primera vegada que el vas veure? –va dir la Mary.

–No.

–O sigui, que era un desconegut.

–Però...

–I tu vas parlar amb ell –va dir la Mary–. O sigui que, doncs, si ningú parlés amb desconeguts, ningú es coneixeria mai ni es casaria i la raça humana, doncs, deixaria d'existir.

–Però el teu papa no era un desconegut.

–Sí que ho era. Ho havia de ser.

–No era gens estrany –va fer la seva mare–. Era agradable.

–Agradable? –va dir la Mary–. Els tipus agradables són els que s'han de vigilar més.

La seva mare va riure.

–Què et fa tanta gràcia? –va dir la Mary.

–Qui t'ho ha dit, això?

–La iaia.

–M'ho hauria d'haver imaginat –va respondre–. Tu deixa-la estar, la iaia.

–No parlis amb desconeguts, deixar estar la iaia –va imitar la Mary–. Aviat no podré parlar amb ningú.

–Però ja saps què vull dir –va continuar la seva mare.

–Amb allò dels desconeguts?

–Sí.

–No pateixis –va dir la Mary–. No parlaré amb cap desconegut.

Però sí que hi parlava... en aquells precisos moments.

–Com sap això de la meva iaia? –va preguntar a la dona.

–Doncs mira, ho sé i prou –va dir la dona.

Va fer un pas enrere, i va fer una mena de pampallugues, com si s'hagués esquitllat darrere d'una cortina de plàstic transparent.

–És la vida –va dir... i de cop tornava a ser ben sòlida, i somreia.

Però la Mary estava una mica espantada, i tenia fred.

–Me n’haig d’anar –va dir.

–Molt bé –va dir la dona.

No es va apartar del mig del pas. Va semblar com si no es pogués gens. Però bé que ho devia fer, perquè ja no era davant de la Mary.

La Mary es va afanyar cap a la porta del pati de casa seva. Va sentir la dona darrere seu.

–Fes-me un petit favor, Mary.

La Mary es va girar.

–Digues a la teva iaia que tot anirà la mar de bé –va dir la dona; encara somreia.

–Com sap el meu nom? –li va preguntar la Mary.

–I ara, la meitat de les noies d’Irlanda es diuen Mary –va dir la dona.

–No és veritat –va replicar la Mary–. Jo sóc l’única del carrer.

–Doncs a la meva època totes es deien Mary –li va dir la dona–. Au, vés. Ja ens veurem la pròxima vegada.

La pròxima vegada? La Mary s’hauria d’haver neguitejat, fins i tot espantat. I sí que estava neguitosa, i una mica espantada. Però no pas tant com li semblava que hauria d’haver estat. Aquella dona havia sortit del no-res. Sabia el nom de la Mary i sabia què li passava a la seva iaia... hauria d’haver estat esgarrifada. Però no ho estava. Aquella dona tenia alguna cosa, la manera de parlar, la cara, el somriure... que li resultava familiar. La Mary no sabia qui era, però la *coneixia*.

S

carlett, Mary, Tansey, Emer.

Mares i filles, àvies i nétes.

Quatre generacions, quatre dones d'una família irlandesa entren un viatge inolvidable al passat que els ajudarà a acceptar el present i a encarar el futur.

La Mary sap que la flama de la seva àvia ja s'apaga. Per primer cop a la vida té la mort ben a la vora i no sap què fer-ne, de la por de no tornar a veure mai més una de les persones que més s'estima d'aquest món. I quan la tristesa i les preguntes sense resposta ja comencen a pesar-li massa, se li apareix una noia misteriosa i li fa una proposta que li canviarà la vida. Una novel·la divertida i entranyable que no et deixarà indiferent.

FAMÍLIA + VALENTIA + INTEGRITAT

